



Wielkopolska Izba Rzemieśnicza
w Poznaniu

EGZAMIN CZELADNICZY

INFORMATOR EGZAMINACYJNY

dla kandydatów przystępujących do egzaminu czeladniczego

DRUKARZ OFFSETOWY

Wydanie 2/2016

Wielkopolska Izba Rzemieśnicza w Poznaniu
al. Niepodległości 2, 61-874 Poznań
tel. 61 852 34 01, fax 61 859 35 22
e-mail: oswiata@irpoznan.com.pl
<http://www.irpoznan.com.pl>

Informacje ogólne
dla kandydatów ubiegających się o przystąpienie do egzaminu czeladniczego

Egzamin czeladniczy składa się z dwóch etapów:

1. Etap praktyczny:

Termin i miejsce etapu praktycznego ustala przewodniczący zespołu egzaminacyjnego. Czas trwania etapu praktycznego nie może być dłuższy niż 24 godziny łącznie, w ciągu trzech dni.

Zgłaszając się na etap praktyczny, kandydat zobowiązany jest posiadać:

- skierowanie na etap praktyczny,
- dowód tożsamości /przedkłada również na egzaminie teoretycznym/
- stosowną odzież roboczą,
- własne narzędzia stosowne według skierowania na egzamin

2. Etap teoretyczny składa się z dwóch części:

- **Część pisemna** jest testem wyboru, który polega na udzieleniu przez kandydata odpowiedzi na pytania z zakresu następujących tematów:
 - 1) rachunkowość zawodowa,
 - 2) dokumentacja działalności gospodarczej,
 - 3) rysunek zawodowy,
 - 4) przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej
 - 5) podstawowe zasady ochrony środowiska,
 - 6) podstawowe przepisy prawa pracy,
 - 7) podstawowa problematyka z zakresu podejmowania działalności gospodarczej i zarządzania przedsiębiorstwem

W każdym temacie jest siedem pytań, natomiast każde pytanie zawiera trzy propozycje odpowiedzi, z których jedna jest prawidłowa.

- **Część ustna** polega na udzieleniu przez kandydata odpowiedzi na pytania z zakresu następujących tematów:
 - 1) technologia
 - 2) maszynoznawstwo
 - 3) materiałoznawstwo

Każdy temat zawiera 3 pytania, zatem kandydat łącznie odpowiada na 9 pytań z tej części.

I. Zadania praktyczne do wykonania na egzaminie czeladniczym

1. Wykonanie druku dwubarwnego.

Podczas wykonania zadania należy:

- przygotować maszynę drukarską.
- wykonać płyty (formy)
- wykonać druk

Podczas etapu praktycznego egzaminu zdający wykonuje wszystkie zadania.

II. Wykaz pytań do części ustnej egzaminu z tematu:

➤ TECHNOLOGIA

1. Omów technologię wykonywania form offsetowych.
2. Wymień podstawowe typy druku offsetowego.
3. Omów druk arkuszowy.
4. Omów druk zwojowy (rolowy).
5. Omów do jakiego rodzaju wyrobów poligraficznych stosuje się offset arkuszowy.
6. Omów do jakiego rodzaju wyrobów poligraficznych stosuje się offset zwojowy.
7. Omów druk zwojowy na zimno.
8. Omów druk zwojowy na gorąco.
9. Wymień zalety stosowania druku offsetowego.
10. Wymień wady stosowania druku offsetowego.
11. Omów proces drukowania offsetowego.
12. Czym różni się drukowanie offsetowe od cyfrowego.
13. Omów druk arkuszowy z roli.
14. Zdefiniuj pojęcie „offset”.
15. Wymień kolory składowe nakładane na cylindrze pośrednim.
16. Omów druk technologią heatset.
17. Omów druk technologią coldset.
18. Omów zasadę nawilżania formy offsetowej.
19. Omów zasadę działania zespołu nawilżającego.
20. Omów proces drukowania wielobarwnego w technice offsetowej.
21. Omów proces drukowania światłodrukowego w technice offsetowej.
22. Omów proces drukowania litograficznego w technice offsetowej.
23. Omów proces wydawniczy.
24. Omów proces poligraficzny.
25. Wymień rodzaje oraz przykłady akcydensów.
26. Wymień przykłady druków luźnych.
27. Wymień przykłady druków łączonych i opraw.
28. Zdefiniuj pojęcie światła.
29. Wymień źródła światła.
30. Zdefiniuj pojęcie barwy.
31. Opisz atrybuty barwy.
32. Podaj, co dodaje się do farb w druku offsetowym.
33. Omów konserwację płyt offsetowych.
34. Omów rodzaje błędów powstających podczas wykonywania offsetowych form drukowych.
35. Omów system transportowania papieru w arkuszowej maszynie drukującej.

➤ **MASZYNOZNAWSTWO**

1. Omów budowę i działanie maszyny rolowej.
2. Omów budowę i działanie maszyny do druku arkuszowego.
3. Omów budowę maszyny offsetowej.
4. Omów zasadę działania samozakładki.
5. Omów działanie cylindra pośredniego.
6. Omów budowę cylindra dociskowego.
7. Omów budowę obciążu offsetowego.
8. Omów budowę i zadanie zespołu nawilżającego w maszynie offsetowej.
9. Podaj różnice pomiędzy maszynami arkuszowymi a rolowymi.
10. Opisz regulację cylindrów.
11. Wymień rodzaje naświetlarek stosowanych w technologiach CtF i CtP.
12. Omów działanie naświetlarki bębnowej.
13. Omów działanie naświetlarki liniowej (Kapstanowej).
14. Wymień rodzaje naświetlarek stosowanych w technologii CtPress.
15. Do jakich jeszcze procesów można wykorzystać agregaty drukujące
16. Do czego używa się promieniowanie UV w druku.
17. Wymień rodzaje ploterów i omów zasadę działania jednego z nich.
18. Omów budowę skanera bębnowego (odczytującego).
19. Omów zasadę działania agregatów drukowych stosowanych w maszynach offsetowych.
20. Omów czym charakteryzują się pneumatyczne samonakładaki arkuszowych maszyn offsetowych.
21. Omów jak zbudowany jest system zasilająco-prowadzący papier, w zwojowych maszynach offsetowych.
22. Sklasyfikuj offsetowe maszyny drukujące.
23. Omów sposoby rozmieszczenia stronic na zadrukowywanej wstędze zwojowej offsetowej maszyny drukującej.
24. Wymień rodzaje samonakładaków.
25. Wymień rodzaje form wklęsłodrukowych i omów jedną z nich.
26. Omów na czym polegają podstawowe różnice pomiędzy naświetlarkami CtP i CtF.
27. Omów zasadę działania skanerów stosowanych w systemach DTP.
28. Omów do zasadę działania drukarek stosowanych w systemach DTP.
29. Wymień zasadnicze elementy kopioramy offsetowej.
30. Wymień charakterystyczne dla maszyn offsetowych zespoły i mechanizmy.
31. Wymień podstawowe maszyny i urządzenia stosowane do uszlachetnienia druków.
32. Omów zasadę działania maszyny zwojowej stosowanej w druku offsetowym.

➤ **MATERIAŁOZNAWSTWO**

1. Wymień materiały poligraficzne, do których stosuje się druk offsetowy.
2. Z jakiego materiału wykonana jest matryca wykorzystywana w druku offsetowym.
3. Omów warunki przechowywania materiałów poligraficznych.
4. Omów rodzaje farb drukarskich i lakierów stosowanych w druku offsetowym.
5. Wymień wymagania stawiane formom drukowym.
6. Omów właściwości tektury falistej.
7. Wymień i omów rodzaje klejów introligatorskich.
8. Omów zastosowanie materiałów smarnych w urządzeniach do wydruku offsetowego.
9. Wskaż różnicę między książką a broszurą.
10. Wskaż różnicę między gazetą a czasopismem.
11. Wymień i omów rodzaje czcionek.
12. Omów charakterystykę płyt offsetowych.
13. Omów środki do naprawy gumy offsetowej.

14. Wymień i omów różnice pomiędzy papierem offsetowym a powlekanym.
15. Wymień i omów podłoża najczęściej wykorzystywane w druku offsetowym.
16. Wyjaśni jakie właściwości powinien posiadać obciąż offsetowy.
17. Omów cechy farb stosowanych do drukowania offsetowego.
18. Omów właściwości jakie powinien posiadać roztwór zwilżający w drukowaniu offsetowym.
19. Omów różnicę między papierem powlekanym a niepewlekanym.
20. Omów zastosowanie papieru kredowego.
21. Omów zastosowanie papieru offsetowego.
22. Omów cechy i zastosowanie farb typoffsetowych.
23. Podaj znane ci systemy standaryzacji kolorów.
24. Wyjaśnij co to jest spoiwo i jaką rolę spełnia w farbie.
25. Wymień podział arkuszowych farb offsetowych.
26. Omów właściwości farb stosowanych w druku offsetowym.
27. Omów właściwości papierów, kartonów oraz tektury falistej.
28. Wyjaśnij do czego stosujemy papier kalibracyjny.
29. Wyjaśnij czym jest gramatura surowca.
30. Omów druki periodyczne.
31. Wymień i omów segmenty rynkowe produktów poligraficznych.

Wykaz zagadnień do części pisemnej egzaminu z tematu:

➤ RACHUNKOWOŚĆ ZAWODOWA

Egzamin obejmuje znajomość następujących zagadnień:

1. Obliczanie sumy, różnicy, iloczynu i ilorazu.
2. Rodzaje ułamków i działania na ułamkach.
3. Obliczanie procentu z całości i całości z procentu.
4. Obliczanie pola powierzchni i obwodu kwadratu, prostokąta, trójkąta, trapezu, koła.
5. Obliczanie objętości sześcianu, prostopadłościanu, ostrosłupa, stożka.
6. Miary długości i zależności między nimi.
7. Miary objętości i zależności między nimi.
8. Miary czasu i zależności między nimi.
9. Miary charakterystyczne dla poszczególnych zawodów (np. elektromechanik, elektryk) i zależności między nimi.
10. Obliczanie podatku dochodowego i podatku VAT?

Przykłady zadań

1. Ile litrów wody mieści się w 1 m^3 ?
2. Ile wyniesie roboczo minuta przy stawce godzinowej 7,80 zł?
3. Ile wyniesie podatek VAT w wysokości 23% od kwoty 3600,00 zł?
4. Cena brutto 4.305,00 zł zawiera 23% podatku VAT. Ile wynosi cena netto?
5. Zakład będący płatnikiem VAT w wysokości 23% wystawił fakturę na kwotę 120, 00 zł. Ile wyniosła kwota podatku VAT na tej fakturze?
6. Pracownik pracował w zakładzie 24 dni. Jego wynagrodzenie na dzień wynosiło 70 zł + 10 % premii. Jaką kwotę otrzymał pracownik?
8. Zamówione katalogi kosztują 150 zł rocznie, a ich dostarczenie 7,80 zł miesięcznie. Jaki koszt ponosi właściciel zakładu rocznie?
9. Do ceny usługi 24,70 zł należy doliczyć zysk 20% i podatek 8%. Ile kosztuje usługa?
10. Miesięczny obrót w zakładzie wynosi 9.500 zł, zysk z prowadzonej działalności to kwota 2.375 zł. Oblicz, jaki to procent?
11. Przychód zakładu wyniósł 4.905,74 zł brutto. Od przychodu odliczono składki ZUS w wysokości 492,70 zł a z pozostałej kwoty zapłacono podatek w wysokości 8,5%. Ile wynosi kwota podatku?
12. Wynagrodzenie miesięczne pracownika wynosi 1.111,43 zł. Stopa procentowa na ubezpieczenie wypadkowe wynosi 1,93%. Oblicz kwotę ubezpieczenia wypadkowego.

13. Cenę towaru, który kosztował 140 zł podniesiono o 15%. Jaka jest nowa cena towaru?
14. Przedsiębiorca wpłacił na konto w banku 5000 zł. Oprocentowanie rachunku wynosi 7,2% w skali roku. Jaka kwota wraz z odsetkami będzie na koncie po 8 miesiącach?
15. Pracownik otrzymuje za jedną godzinę pracy zapłatę w wysokości 7,90 zł. Pracuje 8 godzin dziennie. Jakie otrzyma wynagrodzenie po przepracowaniu 24 dni?
16. Pracownik pobrał zaliczkę w kwocie 204,00 zł, co stanowi 17% jego miesięcznego. Ile wynosi miesięczna pensja pracownika? Ile procent stanowi $\frac{1}{20}$ całości?
17. Samochód przejechał 300 km i zużył 19,5 l benzyny. Ile wynosi zużycie paliwa na 100 km?
18. Ile wynosi składka na ubezpieczenie społeczne od wynagrodzenia brutto 2600 zł, jeżeli stanowi ona 18,71% tego wynagrodzenia?
19. Pracownik przepracował w miesiącu 150 godzin. Jego stawka godzinowa wynosi 8 zł. Jaka otrzymał wypłatę, jeżeli wszystkie potrącenia stanowią 30 % jego zarobku?
20. Ładowność samochodu dostawczego wynosi 6 ton, a ładowność przyczepy jest o $\frac{1}{3}$ mniejsza. Ile wynosi ładowność samochodu z przyczepą?
21. Na wynagrodzenie przeznaczono 7200zł. $\frac{3}{5}$ tej kwoty wypłacono I zmianie. Ile dostała II zmiana?
22. Czynsz za lokal wynosi 500 zł, a inne opłaty 2 razy więcej. Jaka jest ogólna wielkość opłat?
23. Jaka figura płaska ma wszystkie kąty proste?
24. Promień koła oznaczamy literą r, a średnicę literą d. Pole powierzchni koła obliczamy ze wzoru?
25. Ile pełnych arkuszy 70*100cm o gramaturze 100g mieści się w 1 kg?
26. Do druku przekazano 10 000 arkuszy, 90% wydrukowano dobrze. Ile przeznaczono na przyrząd?
27. Do druku przekazano 10 000 arkuszy, z czego 5% zużyto na ustawienie maszyny? Ile wydrukowano dobrych arkuszy?
28. Ile waży 1000 arkuszy formatu 70*100cm w gramaturze 100 g?
29. Ile kilogramów lakieru potrzeba na wylakierowanie 1000 arkuszy 70*100 przy założeniu zużycia 4g/arkusz?
30. Do druku przekazano 10 000 arkuszy, z tego 5% przeznaczono na ustawienie maszyny. Jaka to ilość?

➤ DOKUMENTACJA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

1. Co to jest REGON, jak brzmi jego pełna nazwa i kto go nadaje?
2. Co to jest PESEL, jak brzmi jego pełna nazwa i kto go nadaje?
3. Jakie składki pracodawca odprowadza do zakładu ubezpieczeń społecznych?
4. Gdzie dokonuje osoba fizyczna rejestracji działalności gospodarczej?
5. Jak nazywamy jednostkę organizacyjną prowadzącą działalność gospodarczą?
6. Jak nazywamy wytwarzanie produktów i świadczenie usług w celach zarobkowych?
7. Jaka jest ustawowa definicja działalności rzemieślniczej?
8. Podaj pojęcie, które określa wartość towaru wyrażoną w pieniądzu?
9. Co jest podstawową funkcją każdego wyrobu lub usługi na rynku?
10. Co to jest popyt i jak go określamy?
11. Wymień uczestników rynku.
12. Przez kogo na rynku reprezentowany jest popyt?
13. Co to jest podaż?
14. Jak nazywamy czynności o charakterze naprawczym, remontowym i konserwacyjnym?
15. Co to jest proces produkcji?
16. Na czym polega dystrybucja towarów?
17. Ile lat powinna ukończyć osoba fizyczna, która zamierza prowadzić działalność gospodarczą?
18. Jak nazywamy przymusowe, bezzwrotne, pobierane przez Budżet Państwa, województwo, powiat lub gminę świadczenie?
19. Co należy spisać w przypadku złożenia zamówienia przez klienta na wykonanie usługi?
20. Jakie dokumenty musi złożyć kandydat na pracownika przyszłemu pracodawcy?
21. Kto podpisuje umowę o pracę?
22. Kto jest osobą fizyczną?
23. Kto nadaje numer NIP i jaka jest jego pełna nazwa?
24. Gdzie pracodawca odprowadza obowiązkowe składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe

- i zdrowotne?
25. Podaj definicję podmiotu gospodarczego?
 26. Kto nadaje numer identyfikacji podatkowej w ramach Krajowej Ewidencji Podatkowej?
 27. Podaj pojęcie, które określa zapotrzebowanie klientów na produkty i usługi po określonej cenie w danym czasie.
 28. Kto może być przedsiębiorcą?
 29. Co rozumiemy pod potocznym skrótowym określeniem „PIT”?
 30. Co rozumiemy pod potocznym skrótowym określeniem „CIT”?
 31. Co to jest VAT i jak brzmi jego pełna nazwa?
 32. Podaj pojęcie, które określa sumę pieniędzy stanowiącą wartość towaru lub usługi.
 33. Jakie znasz papiery wartościowe?
 34. Co to jest oferta i w jakim celu opracowuje się ją?
 35. Wyjaśnij pojęcie polecenie przelewu.
 36. Jakie znasz dokumenty księgowo?
 37. Jakie informacje muszą być zawarte w wypowiedzeniu umowy o pracę?
 38. Zdefiniuj CV (Curriculum Vitae).
 39. Jaki dokument spisuje się przy zamówieniu usługi przez klienta?
 40. Do kogo kierujemy wniosek o przyjęcie do pracy?
 41. Co stanowi podstawę do sporządzenia odpisu dokumentu np. świadectwa szkolnego?
 42. Co to jest płaca brutto?
 43. Gdzie powinien zarejestrować się pracownik po zwolnieniu go z pracy z przyczyn ekonomicznych?
 46. Co to są referencje?
 47. Jaki dokument księgowy potwierdza w obrocie gospodarczym zakup materiałów?
 48. Gdzie składa się formularze(druki) o symbolu „PIT”?
 49. Jakie informacje powinny być zawarte w upoważnieniu do odbioru wynagrodzenia pracownika?
 50. Jaki dokument sporządzony w zakładzie pracy potwierdza wypłatę wynagrodzenia pracownika?
 51. Jakie skutki na rynku może powodować wzrost ceny towaru?
 52. Jakie dokumenty należy przedłożyć w banku w celu założenia rachunku podmiotu gospodarczego?
 53. Czy istnieje obowiązek zakładania rachunku firmowego w banku?
 54. Czy istnieje obowiązek przedłożenia orzeczenia lekarskiego przy podjęciu zatrudnienia?
 55. Wyjaśnij pojęcie rozliczenie gotówkowe?
 56. Jakie są podstawowe formy opodatkowania działalności gospodarczej i która z nich jest formą najprostszą?
 57. Wyjaśnij pojęcie obrotu bezgotówkowego?
 58. Jakie symbole mają w Polsce roczne zeznania osób fizycznych o wysokości osiągniętego dochodu /poniesionej straty/?
 59. Jakie znasz stawki podatku VAT i która z nich jest podstawową?
 60. Zdefiniuj pojęcie papiery wartościowe.
 61. Jakie składki ubezpieczeniowe są opłacane z wynagrodzenia pracownika młodocianego?
 62. Jakie są możliwości reklamacji w przypadku zakupu towaru wadliwego?
 63. Czy działalność społeczna jest działalnością gospodarczą?
 64. Jakie dokumenty muszą złożyć w urzędzie skarbowym osoby fizyczne zgłaszające działalność gospodarczą?
 65. Jak często składa się w urzędzie skarbowym deklarację PIT -37?
 66. Co musi zawierać upoważnienie do odbioru wynagrodzenia pracownika?
 67. W jakim terminie pracownik musi przedłożyć pracodawcy orzeczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku?
 68. Do czego służą raporty fiskalne sporządzane przez kasę fiskalną?
 69. Jakie dokumenty musi posiadać przedsiębiorca rozpoczynający działalność gospodarczą?
 70. W jakim celu po sprzedaży drukuje się paragon fiskalny?
 71. Jak często zakład pracy odprowadza składki na ubezpieczenie społeczne?
 72. W jakim terminie klient, który dokonał zakupu towaru potwierdzonym paragonem fiskalnym, ma prawo żądać wystawienia faktury VAT?
 73. Co zawarte jest w rocznym zeznaniu podatkowym PIT?
 74. Kto ma obowiązek sporządzić protokół powypadkowy?

75. Czy posiadanie pieczętki firmowej jest obowiązkiem właściciela zakładu?

➤ RYSUNEK ZAWODOWY

1. Jak nazywamy linię biegu perforacji wykrojnika?
2. Jak nazywamy przybór kreślarski służący do mierzenia i przenoszenia kątów z małą dokładnością pomiarową?
3. Budowa cylindra.
4. Co na rysunku oznaczamy symbolem \emptyset a co znakiem literowym R?
5. Jaką linią w rysunku technicznym maszynowym rysujemy zarysy widoczne przedmiotu?
6. Formaty składki: prostopadły, równoległy harmonijkowy, równoległy obwolutowy, równoległy obejmujący.
7. Podziałki pomniejszające i zwiększające.
8. Jak nazywamy linię cięcia wykrojnika?
9. Jakie wymiary to wymiary gabarytowe?
10. Co rysujemy linią ciągłą grubą w rysunku technicznym maszynowym?
11. Jakim symbolem oznaczamy wymiarowanie przekroju kołowego rury o średnicy 25mm?
12. Jaką linią rysuje się widoczne zarysy przedmiotu w rysunku technicznym?
13. Jak nazywamy rysunek wykonany odręcznie i niekoniecznie w podziałce?
14. Gdzie na rysunku technicznym należy umieszczać wymiary?
15. Co oznacza podziałka 1:10 oznacza?
16. Jaką linią rysuje się osie symetrii w rysunku technicznym?
17. jaka będzie wartość pola powierzchni odcinka rury o długości 100cm i średnicy 10cm?
18. Mając wytrasowany prostokąt o wymiarach 1000 mm x 333 mm o jakiej średnicy można wykonać 1 metr rury?
19. Co to jest szkic?
20. Jaki znak rysujemy wymiarując średnicę przed liczbą wymiarową?
21. Co należy użyć aby podzielić okrąg na 6 odcinków?
22. Jakie wymiary ma format A4?
23. Podaj wzór na pole powierzchni trapezu o bokach a i b i wysokości h.
24. Jak nazywamy odwzorowanie na określonej płaszczyźnie punktów, linii, figur płaskich oraz brył?
25. Jak na rysunku oznaczamy połączenie lutowane lutem cynowo-ołowianym?
26. Jakie figury geometryczne stanowią rozwinięcie walca na płaszczyznę (siatkę walca)?
27. Podaj wzór na pole powierzchni trójkąta o podstawie a i wysokości h.
28. Jakie figury są rzutem stożka na płaszczyznę?
29. Jaką literę rysujemy gdy wymiarujemy promień przed liczbą wymiarową?
30. W jakiej jednostce możemy wyrazić wielkość obwodu dowolnej figury geometrycznej?

➤ PRZEPISY I ZASADY BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY ORAZ OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ

1. Co wykonujemy w trakcie masażu pośredniego serca?
2. Jak postępujemy z osobą ranną w brzuch?
3. Co to jest resuscytacja?
4. W jaki sposób tamujemy krew w przypadku rany szyi?
5. Na czym polega doraźne ratowanie osób poparzonych?
6. Jakiej masy nie mogą przekroczyć przedmioty przenoszone na odległość 25 m przez młodocianą dziewczynę i młodocianego chłopca przy pracy dorywczej, a jakiej – przy obciążeniu powtarzalnym?
7. Jakiego poziomu nie może przekroczyć hałas w przypadku zatrudniania młodocianych przy pracach w warunkach narażenia na hałas?
8. Jakich ciężarów nie mogą przenosić kobiety przy pracy stałej a jakich przy pracy dorywczej?
9. Przy jakich pracach zabrania się zatrudniania kobiet w ciąży lub karmiących?
10. Kiedy nie wolno zatrudniać pracownicy, bez jej zgody, w godzinach nadliczbowych, w porze nocnej i w systemie przerywanego czasu pracy?
11. Jakie czynniki oddziałujące na człowieka w materialnym środowisku pracy zalicza się do czynników fizycznych, jakie do biologicznych a jakie do chemicznych?
12. Jakie są techniczne środki chroniące pracownika przed hałasem a jakie są techniczne

- środki ograniczające hałas?
13. Jakie są techniczne środki chroniące pracownika przed upadkiem z wysokości?
 14. Przy jakich pracach zalecane jest stosowanie maseczek pyłochłonnych?
 15. Przy jakich pracach zalecane jest stosowanie kasku ochronnego?
 16. Na co narażony jest człowiek, który naprawia maszynę lub urządzenie podłączone do sieci elektrycznej?
 17. Jakie skutki może wywołać ręczne dźwiganie i przenoszenie przez kobietę ciężarów o masie około 40 kg?
 18. Jakie prace wykonywane w pomieszczeniach gdzie znajdują się materiały łatwopalne mogą być przyczyną pożaru?
 19. Jakie mogą być skutki braku osłony na części ruchomej urządzenia?
 20. Na co narażony jest pracownik podczas pracy wkrętarką pneumatyczną?
 21. Jakie zachowania podczas wykonywania prac mogą zwiększyć ryzyko wypadkowe?
 22. Jakie są rodzaje grup znaków bezpieczeństwa?
 23. Jakie znaki bezpieczeństwa występują w poszczególnych rodzajach grup?
 24. Jaki wypadek uznaje się za wypadek zrównany z wypadkiem przy pracy?
 25. Co to jest wypadek zbiorowy?
 26. Kto i w jakim terminie sporządza protokół powypadkowy?
 27. Kto i w jakim terminie zatwierdza protokół powypadkowy?
 28. Na kim spoczywa obowiązek poinformowania pracownika o ryzyku zawodowym?
 29. Kto ponosi odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładzie?
 30. Jakim badaniom lekarskim podlegają osoby przyjmowane do pracy?
 31. Kto pokrywa koszt badań lekarskich w pracy (wstępnych, okresowych i kontrolnych)?
 32. Jakie rozróżniamy gaśnice ze względu na znajdujący się w nich środek gaśniczy?

➤ **PODSTAWOWE ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA**

1. Co to jest środowisko?
2. Kto jest zobowiązany do dbania o stan środowiska?
3. Na czym polega ochrona środowiska?
4. Jakie są elementy ochrony środowiska?
5. Co to jest organizacja ekologiczna?
6. Na czym polega ochrona powietrza?
7. Co to są gazy cieplarniane?
8. Jaka jest przyczyna powstawania kwaśnych opadów atmosferycznych?
9. Co powoduje powstawanie i wzrost efektu cieplarnianego?
10. Co przyczynia się do zjawiska „dziury ozonowej” i jaki jest skutek jego oddziaływania?
11. Co to są naturalne zanieczyszczenia powietrza i co je powoduje?
12. Co to jest smog i gdzie występuje?
13. Od czego zależy wysokość opłat za wprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza?
14. Co to jest zbieranie odpadów? Na czym polega zbieranie selektywne odpadów?
15. Co to jest odzysk odpadów?
16. Co to jest recykling odpadów?
17. Co to jest biodegradacja odpadów?
18. Jakie opakowania są najmniej uciążliwe dla środowiska?
19. Co to są odpady komunalne?
20. Jakie odpady są odpadami obojętnymi?
21. Co to są substancje niebezpieczne?
22. Jakimi odpadami są zużyte w zakładzie pracy świetlówki, baterie, akumulatory oraz opakowania po lakierach i rozpuszczalnikach?
23. Co to są ścieki?
24. Jakie hałasy nie są szkodliwe a jakie są niebezpieczne dla zdrowia człowieka?
25. Jakie są odnawialne i nieodnawialne źródła energii?
26. Jakie są korzyści wykorzystywania odnawialnych źródeł energii?
27. Co zaliczamy do wyczerpywalnych i niewyczerpywalnych zasobów przyrody?
28. Jaki wody podlegają ochronie?
29. Na czym polega proces samooczyszczania wód?
30. Co zaliczamy do wód śródlądowych?
31. Co to jest dewastacja gleby?

32. Co to jest rekultywacja?
33. Co to jest opłata za korzystanie ze środowiska?

➤ **PODSTAWOWE PRZEPISY PRAWA PRACY**

1. Co to jest kodeks pracy i co reguluje?
2. Jakie dokumenty składa pracodawcy osoba ubiegająca się o przyjęcie do pracy?
3. Kto wydaje orzeczenie o zdolności do pracy?
4. Jakie są badania lekarskie, kto i kiedy nim podlega i kto ponosi ich koszty?
5. W jakiej formie powinna być zawarta umowa o pracę?
6. Jakie są rodzaje umów o pracę?
7. Ile może trwać okres próbny?
8. Kto ustala wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę?
9. Na czym polega ochrona wynagrodzenia za pracę?
10. W jaki sposób może nastąpić rozwiązanie umowy o pracę?
11. Co to jest regulamin pracy i kiedy pracodawca ma obowiązek zapoznać z nim pracownika?
12. Na podstawie jakiej umowy przysługuje pracownikowi prawo do urlopu wypoczynkowego?
13. Jakie są i od czego zależą wymiary urlopu wypoczynkowego?
14. Kiedy i w jakim wymiarze uzyskuje prawo do urlopu wypoczynkowego pracownik podejmujący pracę po raz pierwszy?
15. Ile może wynosić urlop udzielany na żądanie pracownika w terminie przez niego wskazanym?
16. Kiedy pracownik ma prawo do co najmniej 15 minutowej przerwy w pracy?
17. Jakie uprawnienia przysługują pracownikowi z tytułu podróży służbowej?
18. Jaka jest odpowiedzialność pracownika za powierzone mu mienie?
19. Ile godzin nadliczbowych może przepracować pracownik w roku kalendarzowym?
20. Kiedy pracodawca może ukarać pracownika?
21. W jakiej formie powinno nastąpić wypowiedzenie umowy o pracę i co powinno zawierać?
22. Jakie są i od czego zależą okresy wypowiedzenia umowy zawartej na czas nieokreślony?
23. Jakie uprawnienia przysługują pracownikowi, który otrzymał wypowiedzenie umowy o pracę?
24. Kto, z jakiego powodu i kiedy może rozwiązać umowę o pracę bez wypowiedzenia?
25. Jakie uprawnienia przysługują pracownikowi a jakie pracodawcy w razie nieuzasadnionego lub niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę przez jedną ze stron?
26. Jakie dokumenty pracodawca ma obowiązek wydać pracownikowi po rozwiązaniu z nim stosunku pracy?
27. Co zawiera świadectwo pracy, kto i kiedy je wydaje?
28. Gdzie i w jakim celu rejestruje się bezrobotny?
29. Kto to jest młodociany w rozumieniu kodeksu pracy?
30. Gdzie spisuje się umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego i kto ją podpisuje?
31. Kto sprawuje nadzór nad przebiegiem praktycznej nauki zawodu?
32. Jak kształtuje się czas pracy młodocianego i jakie występują ograniczenia?
33. Kiedy od rozpoczęcia pierwszej pracy i w jakim wymiarze uzyskuje młodociany prawo do urlopu wypoczynkowego?
34. Kiedy młodocianemu można przedłużyć a kiedy skrócić czas trwania nauki zawodu?
35. Kiedy można z młodocianym rozwiązać za wypowiedzeniem umowę o pracę zawartą w celu przygotowania zawodowego?
36. Kto płaci za egzamin kończący naukę zawodu młodocianego zdawany w pierwszym terminie, a kto za egzamin poprawkowy?
37. Jaki egzamin ma obowiązek złożyć młodociany kończący naukę zawodu u pracodawcy będącego rzemieślnikiem i przed jaką komisją?
38. Jakie dokumenty potwierdzają ukończenie nauki zawodu przez młodocianego?
39. Co to jest mobbing?
40. Nad czym sprawuje nadzór Państwowa Inspekcja Pracy?

➤ **PODSTAWOWA PROBLEMATYKA Z ZAKRESU PODEJMOWANIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ I ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM**

1. Jaki kodeks reguluje ustawowo prawo gospodarcze?

2. Na czym polega działalność gospodarcza?
3. Czym charakteryzuje się gospodarka rynkowa?
4. Na czym polega i jakie wywołuje skutki konkurencja rynkowa podmiotów gospodarczych?
5. Do czego sprowadza się monopol na rynku?
6. Co rozumiemy pod określeniem „osoba prawna”?
6. Co to jest firma?
7. Czym jest spółdzielnia?
8. Co to jest spółka, w jakim celu się ją zawiązuje i gdzie rejestruje?
9. Jaki jest najwyższy cel działalności przedsiębiorstwa?
10. Co to jest produkt krajowy brutto?
11. Co to jest Polska Klasyfikacja Działalności?
12. Czym zajmuje się Państwowa Inspekcja Sanitarna a czym Państwowa Inspekcja Handlowa?
13. Jakie instytucje zajmują się ochroną praw konsumentów?
14. Na czym polega proces zarządzania w firmie?
15. Co zaliczamy do środków pracy a co do przedmiotów pracy?
16. Co to jest system podatkowy?
17. Co to jest podatek?
18. Co to jest podatek dochodowy a co podatek od towarów i usług (VAT)?
19. Jaki wpływ na dochody firmy ma wzrost podatków?
20. Czym na giełdzie charakteryzuje się hossą a czym bessą?
21. Kto jest uprawniony do transakcji na giełdzie papierów wartościowych?
22. Co to są akcje?
23. Co to jest dywidenda?
24. Co to jest oferta i w jakim celu ją opracowujemy?
25. Jakie są najczęściej spotykane systemy wynagradzania pracowników i który z nich najbardziej wiąże efekty pracy z wynagrodzeniem?
26. Co to jest ubezpieczenie zdrowotne i kto mu podlega?
27. Jakie informacje i jak często przekazuje pracownikowi pracodawca pobierający składki do ZUS od jego wynagrodzeń?
28. Jak określamy bezrobocie występujące w gospodarce bez względu na stan jej rozwoju?
29. Co to jest utarg a co to jest zysk?
30. Co to jest rabat i jaki ma wpływ na cenę towaru?
31. Na czym polega eksport a na czym import?
32. Co to jest dumping?
33. Jak określamy przewagę wydatków nad dochodami w budżecie państwa?
34. Jak zmienia się kapitał ulokowany w banku w zależności od stopy procentowej?
35. Co to jest otwarty fundusz emerytalny?
36. Na czym polega proces prywatyzacji?
37. Co to jest kapitał spółki a co to jest aport?
38. Czym charakteryzuje się inflacja a czym deflacja?
39. Jaki przedsiębiorca jest mikroprzedsiębiorcą a jaki małym przedsiębiorcą?
40. Jaki wpływ na rynek może mieć wzrost zasobów ludności?
41. Jaki wpływ na popyt może mieć wzrost dochodów konsumentów?
42. Do czego w firmie zaliczamy gotówkę w kasie i na rachunku bankowym?